

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

DĖL ATSIKAKYMO NAGRINĖTI PRAŠYMĄ NR. 1A-125/2020

2020 m. rugsėjo 3 d. Nr. KT158-A-S145/2020

Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, susidedantis iš Konstitucinio Teismo teisėjų Elvyros Baltutytės, Gintaro Godos, Vytauto Greičiaus, Danutės Jočienės, Gedimino Mesonio, Vyto Miliaus, Daivos Petrylaitės, Janinos Stripeikienės, Dainiaus Žalimo,

sekretoriaujant Vaivai Matuizaitei,

Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje apsvaustė pareiškėjo [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-125/2020.

Konstitucinis Teismas

nustatė:

1. Pareiškėjas prašo ištirti, ar Lietuvos Respublikos Konstitucijos 7 straipsnio 1 daliai, 29 straipsnio 2 daliai, 30 straipsnio 1 daliai, 109 straipsnio 1, 3 dalims, 111 straipsnio 3 daliai, konstituciniams proporcingumo, lygiateisiškumo, teisingumo ir teisinio aiškumo principams neprieštarauja:

– Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 372 straipsnio (2007 m. birželio 28 d. redakcija) 4 dalies 3 punktas tiek, kiek pagal jį, pasak pareiškėjo, Lietuvos Aukščiausiajam Teismui suteikiama teisė konstatuoti teisinių argumentų, pagrindžiančių BPK 369 straipsnyje nurodytų apskundimo ir bylos nagrinėjimo kasacine tvarka pagrindų kasaciniame skunde nebuvimą bylos nenagrinėjus kasacine tvarka;

– BPK 372 straipsnio (2007 m. birželio 28 d. redakcija) 4 dalies 4 punktas tiek, kiek jame, pasak pareiškėjo, nenustatyti jokie kasacinio skundo aiškios neatitikties BPK 369 straipsnyje nurodytiems apskundimo ir bylos nagrinėjimo kasacine tvarka pagrindams kriterijai, taip pat jokie objektyvūs ir aiškūs reikalavimai Lietuvos Aukščiausiajam Teismui pagrįsti „aiškia“ kasacinio skundo neatitiktį BPK 369 straipsnyje nurodytiems apskundimo ir bylos nagrinėjimo kasacine tvarka pagrindams.

2. Vilniaus miesto apylinkės teismo 2019 m. birželio 10 d. nuosprendžiu pareiškėjas pripažintas kaltu padaręs nusikalstamą veiką, numatytą Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 297 straipsnio 1 dalyje. Vilniaus apygardos teismas 2019 m. lapkričio 19 d. nutartimi pareiškėjo apeliacinį skundą atmetė. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2020 m. kovo 3 d. nutartimi atsisakė priimti pareiškėjo ir jo gynėjo kasacinį skundą, kadangi jis neatitiko BPK 368 straipsnio 2 dalies reikalavimų ir BPK 369 straipsnyje nustatytų apskundimo ir bylos nagrinėjimo kasacine tvarka pagrindų.

3. Pareiškėjo prašymas Konstituciniam Teismui pateiktas 2020 m. liepos 1 d.

Konstitucinis Teismas

konstatuoja:

4. Pagal Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalį (2019 m. kovo 21 d. redakcija) kiekvienas asmuo turi teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų aktų, jeigu jų pagrindu priimtas sprendimas pažeidė šio asmens konstitucines teises ar laisves ir šis asmuo išnaudojo visas teisinės gynybos priemones.

Konstitucijos 105 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad Konstitucinis Teismas nagrinėja ir priima sprendimą, ar neprieštarauja Konstitucijai Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti Seimo priimti aktai, o šio straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Konstitucinis Teismas taip pat nagrinėja, ar neprieštarauja Konstitucijai ir įstatymams Respublikos Prezidento aktai ir Respublikos Vyriausybės aktai.

5. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad pagal Konstituciją jis nesprenžia teisės taikymo klausimų (*inter alia* 2006 m. lapkričio 20 d., 2016 m. gegužės 9 d. sprendimai, 2017 m. kovo 15 d. nutarimas); teisės taikymo klausimus sprendžia teismas, nagrinėjantis konkrečią bylą (2010 m. gegužės 3 d. sprendimas); nagrinėjamosiose bylose taikydami įstatymus, kitus teisės aktus, juose vartojamas sąvokas turi aiškinti nagrinėjantys bylas teismai (*inter alia* 2012 m. balandžio 18 d. nutarimas, 2019 m. gruodžio 18 d. sprendimas Nr. KT75-A-S61/2019, 2020 m. sausio 22 d. sprendimas Nr. KT8-A-S8/2020). Prašymai išspręsti teisės taikymo klausimus yra nežinybingi Konstituciniam Teismui (*inter alia* 2020 m. sausio 22 d. sprendimas Nr. KT8-A-S8/2020, 2020 m. rugpjūčio 20 d. sprendimas Nr. KT145-A-S134/2020, 2020 m. rugpjūčio 27 d. sprendimas Nr. KT149-A-S138/2020).

6. Kaip minėta, pareiškėjas ginčija BPK 372 straipsnio (2007 m. birželio 28 d. redakcija) 4 dalies 3, 4 punktų tiek, kiek jo nurodyta, atitiktį Konstitucijai.

7. Pažymėtina, kad pagal BPK 372 straipsnio (2007 m. birželio 28 d. redakcija) „Kasacinio skundo priėmimo tvarka“ 4 dalies 3 punktą kasacinį skundą atsisakoma priimti, jeigu jis neatitinka BPK 368 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų. BPK 368 straipsnio (2007 m. birželio 28 d. redakcija) 2 dalyje *inter alia* nustatyta, kad kasaciniame skunde turi būti nurodyti teisiniai argumentai,

pagrindžiantys BPK 369 straipsnyje nurodytų apskundimo ir bylos nagrinėjimo kasacine tvarka pagrindų buvimą.

BPK 372 straipsnio (2007 m. birželio 28 d. redakcija) 4 dalies 4 punkte nustatyta, kad kasacinį skundą atsisakoma priimti, jeigu jis aiškiai neatitinka BPK 369 straipsnyje numatytų pagrindų. BPK 369 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad įsiteisėję nuosprendis ar nutartis apskundžiami ir bylos nagrinėjamos kasacine tvarka, jeigu netinkamai pritaikytas baudžiamasis įstatymas ir (arba) yra padaryta esminių BPK pažeidimų. Pagal BPK 369 straipsnio 2 dalį netinkamai pritaikytas baudžiamasis įstatymas yra tada, kai netinkamai pritaikytos BK bendrosios dalies normos, taip pat kai nusikalstamos veikos kvalifikuojamos ne pagal tuos BK straipsnius, dalis ir punktus, pagal kuriuos tai reikėjo daryti. Pagal BPK 369 straipsnio 3 dalį esminiais BPK pažeidimais laikomi tokie BPK reikalavimų pažeidimai, dėl kurių buvo suvaržytos įstatymų garantuotos kaltinamojo teisės ar kurie sukliudė teismui išsamiai ir nešališkai išnagrinėti bylą ir priimti teisingą nuosprendį ar nutartį.

8. Sprendžiant dėl pareiškėjo prašymo priimtumo pažymėtina, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2020 m. kovo 3 d. nutartimi atsisakė priimti pareiškėjo kasacinį skundą kaip neatitinkantį BPK 368 straipsnio 2 dalies reikalavimų ir BPK 369 straipsnyje nustatytų apskundimo ir bylos nagrinėjimo kasacine tvarka pagrindų. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas pažymėjo, kad pareiškėjo kasaciniame skunde atkartojami apeliacinio skundo argumentai, t. y. kad pareiškėjas žemesnės instancijos teismų sprendimus ginčija dėl galimai padarytų esminių BPK 20 straipsnio 5 dalies, pagal kurią teisėjai įrodymus įvertina pagal savo vidinį įsitikinimą, pagrįstą išsamiau ir nešališku visų bylos aplinkybių išnagrinėjimu, vadovaudamiesi įstatymu, pažeidimų. Minėtoje nutartyje Lietuvos Aukščiausiasis Teismas konstatavo, kad pagal suformuotą kasacinio teismo praktiką kasacinės instancijos teismas atlikto įrodymų vertinimo nepakeičia savu, šis teismas gali tik tikrinti, ar anksčiau vykusiuose teismo proceso etapuose buvo tinkamai aiškinti ir taikyti baudžiamieji įstatymai ir ar baudžiamąjį proceso metu nepadaryta esminių BPK pažeidimų. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas pažymėjo ir tai, kad kasaciniai skundai, kuriuose kaip kasacinis pagrindas nurodomas BPK 20 straipsnio 5 dalies pažeidimas, gali būti tenkinami ne tais atvejais, kai kasaciniame skunde reiškiamą nuomonę, jog teismas turėjo kitaip vertinti įrodymus ir priimti kitokį sprendimą, o tais atvejais, kai vertinant įrodymus nustatomos teisės taikymo klaidos. Atsižvelgdamas į tai, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas konstatavo, kad teisinių argumentų, pagrindžiančių apskundimo ir bylos nagrinėjimo kasacine tvarka pagrindų buvimą, kasaciniame skunde nesuformuluota.

9. Pažymėtina, kad iš pareiškėjo prašymo visumos matyti, jog jis, ginčydamas BPK 372 straipsnio (2007 m. birželio 28 d. redakcija) 4 dalies 3, 4 punktų tiek, kiek jo nurodyta, atitiktį Konstitucijai, iš esmės nesutinka su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, sprendusio pareiškėjo kasacinio skundo priėmimo klausimą, atliktu vertinimu, ar kasaciniame skunde yra nurodyti apskundimo ir bylos nagrinėjimo kasacine tvarka pagrindai ir teisiniai argumentai, pagrindžiantys šių pagrindų

buvimą, taip pat su tuo, kad pagal kasacinio teismo suformuotą praktiką pareiškėjo kasaciniame skunde nurodyti teiginiai nelaikytini teisiniais argumentais, kurie pagrįstų apskundimo ir bylos nagrinėjimo kasacine tvarka pagrindų buvimą. Taigi pareiškėjas nesutinka su kasacinio teismo formuojama BPK 372 straipsnio (2007 m. birželio 28 d. redakcija) 4 dalies 3, 4 punktuose įtvirtintu atsisakymo priimti kasacinį skundą pagrindų aiškinimo ir taikymo praktika.

Vadinasi, pareiškėjas iš esmės kelia BPK 372 straipsnio (2007 m. birželio 28 d. redakcija) 4 dalies 3, 4 punktų aiškinimo ir taikymo teismuose klausimą.

10. Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad pareiškėjo prašymas ištirti BPK 372 straipsnio (2007 m. birželio 28 d. redakcija) 4 dalies 3, 4 punktų tiek, kiek jo nurodyta, atitikti Konstitucijai yra nežinybingas Konstituciniam Teismui.

11. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 2 punktą Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti prašymą, jeigu jo nagrinėjimas yra nežinybingas Konstituciniam Teismui.

12. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad yra pagrindas atsisakyti priimti nagrinėti pareiškėjo prašymą.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 22 straipsnio 3, 4 dalimis, 25 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 28 straipsniu, 69 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas

nusprendžia:

Atsisakyti nagrinėti pareiškėjo [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-125/2020.

Šis Konstitucinio Teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

Konstitucinio Teismo teisėjai

Elvyra Baltutytė
Gintaras Goda
Vytautas Greičius
Danutė Jočienė
Gediminas Mesonis
Vytas Milius
Daiva Petrylaitė
Janina Stripeikienė
Dainius Žalimas